

Ταράχη τατάχη, ο πόλεμος όγρήγορα ἀρχίζει,
και ἡ βουλὴ εύρισκεται στην ἀποθέωσι της,
τὸν ἔαυτό του μοναχὰ ὁ Θεοφάνης ψήφιζει,
και τέλος Πρόεδρος πετά ὁ σιρ Βαλκανικός.
Ζήτω, φωναῖς, φιλήματα ἀπ' τῆς καρδιᾶς τὰ βαθη,
μὰ ποῦναι ὁ Ἀλέξανδρος; .. ἀπὸ παντοῦ ἔχαθη.

"Ε! τότε ἀφοσα κι' ἔγω τὴν ὑψηλή μου θέσι,
και σὰν κοιμήθηκα βαθυὰ τὴν νύκτα μοῦ ἐφάνη
σὰν νάθελε ὁ κύριος Πρωθυπουργός νὰ πέσῃ
μὲς στῆς γνωστῆς Πλατείας του τ' ὥρατο συντριβάνι.
Μὰ πάλι σὰν νὰ ἔτρεξε μὲς στ' ἀνοικτό του σπήτη,
διαβάζοντας ἔξαψαλμο γιὰ τὸν Βαλκανικό.

Souris.

Εἰς τὴν Βουλὴν τὸν Ἀριστείδην Οἰκονόμου.

"Οταν μία θέσις τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν Καλαθρύτων μένει κενὴ, εἰς τὸν κάλαμον παντὸς πολίτου ποθοῦντος νὰ βλέπῃ ὅλας τὰς ὑπεροχὰς συγκεντρουμένας ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας αὐτομάτως ἐμφανίζεται τὸ ὄνομα ἔκεινου, ὅστις τόσον γενναῖος, ἔθικῶς και ἀξιοπρεπῶς τ' ἀντιπροσώπευε κατὰ τὴν Η. περίοδον τῆς Βουλῆς, ἔκεινου, τὸν ὄποιον τὰ συνηποιημένα πάθη τῆς Ἀντιπολιτεύεσσας ἡμπόδισαν νὰ ἐκλέξωσιν ἀντιπρόσωπόν των οἱ Ἀθηναῖοι, ἔκεινον ὅστις μεταξὺ ὅλων τῶν πολιτευτῶν ἐνεβάθυνε μετὰ πλειοτέρου φίλτρου εἰς τὰ τρωτὰ τῆς ἔθνικῆς ζωῆς μας και ἐμελέτησε τὰ μέσα τῆς θεραπείας των—τὸ ὄνομα τοῦ Ἀριστείδου Οἰκονόμου.

"Ο πολιτευτὴς οὗτος εἶναι ὁ θερμότερος ὑπέρμαχος ἵδεων σωτηρίων διὰ τὸ Ἐθνος.

Δὲν εἶναι πολιτευτὴς ἐκ συμφέροντος, οὔτε ἐκ τυχαίας φιλοδοξίας, οὔτε ἐνεκα περιστάσεων· ἀλλὰ πολιτευτὴς ἐκ φύσεως, ἐκ κλίσεως.

"Ἐπολιτεύετο και ὡς φοιτητὴς και ὡς δικηγόρος και ὡς Εισαγγελεὺς και ὡς Βουλευτής.

Πολιτεύεται τώρα και ὡς ἴδιωτης.

"Εχει κατασκευάσει ἐν τῷ πνευματι αὐτοῦ ἰδεώδες Ἑλληνικὴς πολιτικῆς και ποθεὶ νὰ ἔδη ἀυτὴν ἐφαρμοζούμενην, ἀδιαφορῶν περὶ τὸ ἐφαρμόσαντος.

Τὸ ἰδεώδες τῆς πολιτικῆς αὐτῆς εἶναι ἀρνησις τῆς τρεχούσης πρακτικῆς τῶν Ἑλλήνων πολιτικῆς, δι' ἣς ἔχομεν Σύνταγμα και ἐσμὲν δοῦλοι, ἔχομεν πόρους και εἰμεθα καταχρεωμένοι, ἔχομεν δυνάμεις και δὲν ἔχομεν στρατὸν, ἔχομεν μέλλον και δὲν ἔχομεν παρόν.

Τοῦ κ. Ἀριστείδου Οἰκονόμου τὸ πρόγραμμα εἶναι εὐρύ.

Θέλει τὴν χρηματικὴν πίστιν δι' ὅλους και προτείνει τὴν κατάργησιν τοῦ τραπεζικοῦ μονοπωλίου.

Θέλει τὴν δικαιοσύνην δι' ὅλους και πολεμεῖ τὴν δικαιοστικὴν ισοδιότητα, ὑπὸ τὸ θάλπος τῆς ὄποιας διεκορεύθη ἡ Θέμις.

Θέλει τὴν ἀνεσιν δι' ὅλους και μάχεται ὑπὲρ καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν τῶν πρώτων ἐφοδίων τῆς ζωῆς και τῶν πρώτων τῆς βιομηχανίας ὑλῶν.

Θέλει τὴν χειραφέτησιν τῶν δουλοπαροίκων γεωργῶν

και προτείνει τὴν ἀναθεώρησιν τῶν διπλωμάτων τῶν μεγάλων γαιοκτησιῶν.

Θέλει τὴν ἔντασιν τῆς κατωτάτης παιδεύσεως και τὸν ὄιζικὸν καθαρισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου.

Θέλει στρατιωτικὴν θητείαν ἐνός ἔτους, ὃν σύμφωνος ἐν τούτῳ μετὰ τοῦ κ. Τρικούπη. Θέλει τὴν αὔξησιν τοῦ στρατιωτικοῦ σιτηρεσίου και τὸν ὄργανισμὸν στρατιωτικοῦ ταμείου διὰ τὸ πολεμικὸν μέλλον τῆς Ἑλλαδὸς.

Ο κ. Οἰκονόμου ἔχει τὸν λόγον δυνατὸν, εἶναι ὁ καλλιτεχνικῶτερος τῶν ἡγεμόνων τῆς Βουλῆς και παρὰ τῷ πολιτικῷ αὐτῷ συγκιργῶνται τὰ πλέον ἀφηρημένα τῶν αἰσθημάτων μετὰ τῶν θετικωτέρων ἵδεων και αἱ μεταφορικῶτεραι εἰκόνες μετὰ πληθύος ξηρῶν ἀριθμῶν και γεγονότων.

Δὲν εἶναι ἐκπεφρασμένος δημοκρατικός· ἔχει ιδίαν λέξιν διὰ τὸ χρῶμα τῆς πολιτικῆς του εἶναι λαϊκός. Θέλει τὴν ὑλικὴν, ἡθικὴν και πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τοῦ λαοῦ, ἀδικηφόρων διὰ τὸ πολίτευμα. Εἶναι μᾶλλον κοινωνικὴς η δημοκρατική, ὑπὸ τὴν σπενὴν ἐποψίην τοῦ τίτλου τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κράτους.

Ἐλπίζει τὴν διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ λαοῦ ῥιζικὴν μεταλλαγὴν τῆς τρεχούσης πολιτικῆς πρὸς τὸ ὑλικὸν και ἡθικὸν συμφέρον τῶν μεγάλων λαϊκῶν ὄμαδων και ιδίας τῶν μέσων και κατωτάτων κοινωνικῶν στραμάτων.

Διὰ τοῦτο ἐννοοῦσε νὰ ἐκλεγθῇ Βουλευτὴς ἐκ τῶν σπλαγχνῶν τῆς πρωτεύουσης, διότι η πρωτεύουσα εἶναι παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς κρατούσης φυλοκρατίας και πρέπει ὁ κλονισμὸς νὰ προέλθῃ ἐγγύθεν.

"Εχει σχηματίσει στερεὰν δημοτικότητα περὶ τὸ ὄνομα του ἀγαπᾶται ὅχι μόνον ὑπὸ ἀτόμων, ἀλλ' ὑφ' ὄμαδων ὀλοκλήρων. Αἱ ὑπερτετρακισχιλιαι ψήφοι ἀς ἔλασσεν ως Βουλευτὴς Ἀττικῆς ἡσαν ψήφοι πλατωνικαί. Οὐδεμία αἴθουσα ὑποψηφίου ἐδέχθη τόσκας ἐπισκέψεις και οὐδὲν ὄμαδας πεπυκνωμένας. Τὸν ἐπεσκέπτοντο τμῆματα κοινωνικά.

Διηγάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι αὐτὸς ἔχει τὸ πολυπλήθεστερον κόμμα, ἀσχημάτιστον, ἀγεπίσημον, ἀλλὰ διαθέτον τοὺς μεγαλειτέρους ἀριθμοὺς τῶν ἀνεξαρτήτων πολιτῶν, οἵτινες ἔκουρασθησαν καμφθέντες ὑπὸ τῆς φυλοδιοικήσεως και θέλουν ἀνόρθωσιν τῶν πεπτωκότων και εἰσαγωγὴν ῥιζικῶν μεταρρυθμίσεων.

"Αν τῷ κ. Οἰκονόμου, ὑποψηφίου ὅντι Ἀττικῆς, τὰ Καλαθρύτα τῷ ἐξέθηκαν κάλπην, πολλῷ μᾶλλον ὄφειλούσι νὰ πράξωσι τοῦτο τώρα, ὅτε ἐχήρευσε μία θέσις ἀντιπροσώπου των.

Εἰς τὰ Καλαθρύτα ὄφειλομεν τὸν Οἰκονόμου τῆς Ὑδρίας Βουλευτικῆς Περιόδου· εἰς τὸν πατριωτισμὸν και τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Καλαθρύτων δέον νὰ ὄφειλωμεν και τὸν Οἰκονόμου τῆς Ἐννάτης Βουλευτικῆς Περιόδου.

Kalathron.

N. ΑΜΒΡΑΖΗΣ

'Εξ ὅλων τῶν ἀντιπροσώπων οὓς μᾶς ἀπέστειλαν αἱ Νέαι Ἐπαρχίαι, ὁ πρωτοτυπώτερος ὅλων ἦτο ὁ ἐξωσθεὶς Βουλευτὴς Τσουμέρχων N. Αμβράζης. Προηγεῖτο τῆς εἰσόδου ἡ φήμη του. Φήμη ἀπαισία, μαύρη. Ήταν της οικογένειας της ζωῆς και τῶν πρώτων τῆς βιομηχανίας ὑλῶν. Θέλει τὴν χειραφέτησιν τῶν δουλοπαροίκων γεωργῶν

προμελέτης, ἐναντίον τῆς συζύγου του. Ἐξεδόθη βούλευμα ἀθωωτικὸν, ἀναστέλλον πρὸς καιρὸν τὴν ποινικὴν κατ' αὐτοῦ καταδίωξιν. Ὁ κόσμος ἡτο περίεργος νὰ τὸν ἔδῃ· πῶς θ' ἀντιμετωπίσῃ τὴν Βουλὴν ὑπὸ τὸ βάρος τοιούτης κατηγορίας· περιεργότερος ἡτο νὰ τὸν ἀκούσῃ· πῶς θ' ἀπολογηθῇ κατ' ἀποδιδομένου αὐτῷ τοιούτου ἐγκλήματος. Ἡδη καὶ τὸν εἶδε καὶ τὸν ἤκουσε. Καὶ τὴν χειρά του ἔψυσε· καὶ ἵλαρότητα ἐκ τῶν λόγων του ἡσθάνθη· καὶ συνεκίνηθη· καὶ εὐρέθησαν οἱ ἀπολογηταὶ του· καὶ ἡγέρθησαν οἱ διώκται του. Καὶ τὸν ἔξεωσαν τῆς Βουλῆς σχεδὸν μετὰ λύπης καὶ τινος ἐνδιαφέροντος. Ὁ κόσμος εἶναι τοιοῦτος· λησμονεῖ· ἐν αἰσθημα πνίγει τὸ ἀλλο· ἡ παρουσία ἐπιβάλλει· ἡ ἐπισίκεια προχωρεῖ· ἔως ὅτου συλέγονται αἱ δυνάμεις καὶ ἐπανέρχεται πάλιν τὸ κράτος τοῦ πρώτου αἰσθήματος.

'Αλλ' ὁ Ἀμβράζης δὲν ἔξεδιώχθη τῆς Βουλῆς ως ὑποτιθέμενος κακούργος· ὑπεβλήθη ως ἀνήλικος. Ποία ἀντίθεσις! Νὰ πολεμῇ εἰς ἀνθρωπὸς τὴν περὶ κακούργου ὑπόληψιν καὶ συνάμα τὴν περὶ ἀνηλίκου πρόληψιν. Ἐγκληματίκς καὶ βρέφος! Καὶ νὰ ἀρνήται καὶ τὰ δύο, ἐπικαλούμενος Οὐγκώ καὶ Βρωμοσπητάκην, θεὸν καὶ διάβολο, μοιχὸν καὶ Χρυσόστομον, μαρτυρικὰ καὶ γράμματα χωρικῶν.

Διὰ τοῦτο τὸ βουλευτικὸν μέλλον δὲν ἔκλείσθη ἀκόμη εἰς τὸν Ἀμβράζην. Ἐπιμένει μᾶλιστα ἀμέσως νὰ ἔκτεθῇ ως ὑποψήριος καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν, ως μῆς εἶπεν, εἰναὶ βέβαιος ὅτι τόσα θὰ προμηθευθῇ πιστοποιητικὰ, ώστε θὰ παρατάξῃ πρὸ τῆς Βουλῆς νὰ τοὺς ἰδῃ ὄφθαλμοφανῶς, ἔνα πρὸς ἔνα, καὶ τοὺς τριακοντάενα Μαρτίους ἢ Μαΐους τοῦ, θὰ φέρῃ μᾶλιστα χιόνα ἐκ τῶν πρώτων καὶ γραστοῦ ἐκ τῶν δευτέρων.

Οὐδέποτε εἶδον κολοσσαίτερον ἐκτισμένον ἀγθρωπὸν. Εἶναι ως τὰ πρωτόκτιστα τῶν ἀρχαίων τείχη, ἐσχηματισμένος ἐξ ὄγκολίθων. Καὶ τοῦ Κυθερώντος Πετιμεζά πλατυνωτότερος. Τεμάχιον βράχου ἀπεσπασμένον, ἐξ ἔκεινων τὰ δόποια τὴν νύκτα παρουσιάζονται ως σκιαὶ ἡ φαντάσματα ἀνθρώπων. 'Αλλ' ὁ Ἀμβράζης δὲν εἶναι διόλου φάντασμα· εἶναι ταύρος διδαχθεὶς νὰ βαίνῃ ἐπὶ τῶν δύο ποδῶν του καὶ ἀξιῶν νὰ γίνη βουλευτής, ἀφοῦ τόσοι ἄλλοι Μινώταυροι βουλεύονται περὶ τῆς πατρίδος ὑπὸ σκιάρ. Καὶ ὅμως τὸ πρόσωπόν του δὲν γρονθοκοπεῖται διόλου μὲ τὸ βούλευμα ἔνθα παρίσταται ως . . . κατακτητὴς καρδιῶν. Οἱ ζωῆροι ὄφθαλμοί του συνδυαζόμενοι μὲ τὰ κανονικὰ χαρακτηριστικά του καὶ γλυκαινόμενοι εἰς δυνατὸν μειδίαμα περιάπτουν εἰς τὸν ὄγκολιθον τρυφερότητα. Ὁ Ἀμβράζης κομψεύεται καὶ δυνατὰ μᾶλιστα. Μαρτυροῦσι τὰ φαβοριτάκιά του, ἀρχαιοτέτης ἀληθῶς ἐποχῆς, ἀλλὰ κομψό.

'Υπὸ τοιοῦτο σῶμα κρύπτεται βεβαίως ψυχὴ πολὺ δυνατή. Τὸ ἀπέδειξεν ἐν τῇ ὅμιλᾳ του εἰς τὴν Βουλὴν. Καὶ περ ὑπὸ τὸ βάρος φοβερᾶς κατηγορίας ωμίλησε μετὰ θάρρους. "Εκλαυσεν, ἐγέλασε, συνεκίνησεν, ἥρθη εἰς ὑψος φωνῆς, ἥλλαξεν ὑφος λόγου, ἐπέβαλλεν εἰς τὸν θρύβον, ἱκούσθη. Ἐδὲ ἐμενε βουλευτής, ὁ φεουδάρχης Καραπάνος θὰ εὑρισκε τὸν μισητότερον ἀντίπαλον του. 'Ἐν τῷ ἀγροτικῷ ζητήματι θὰ ἐμορφοῦτο εἰς Πάρνελ διὰ τοὺς Ιρλανδοὺς τῆς Ἀρτας.

"Ἡδη ἀρξαμένης τῆς συνεδριάσεως ἐκυκλοφόρει εἰς τεῖχος τῶν βουλευτῶν τὸ ἐξῆς ἀξιοπεριέργον βούλευμα, ρας τούτων θελήσεως, ἡ ἀκριβέστερον, ὅτι ἐγείρονται

τὸ ὄποιον ἡγάγκασε τὸν ἀγαθὸν κ. Δημητρακάκην νὰ εἴπῃ λίαν μετριοφρόνως περὶ ἔχυτοῦ καὶ τῶν συγαδέλφων του: "Ολοι μας ἔχομεν εἰς τὴν ράχην τοιαῦτα βουλεύματα.

Ἀριθ. 3.

Τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικῶν συγκείμενον ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ Α. Χωματιανοῦ προεδρεύοντος, κωλυομένου τοῦ Προέδρου καὶ τῶν ἀρχαιοτέρων δικαστῶν, Χ. Σοφιανοῦ ἀνακριτοῦ καὶ Ἰωάννου Βουλπιώτη.

Συνελθὸν ἐν τῷ πρὸς διάσκεψιν δωματίῳ τὴν 30 Δεκεμβρίου 1878 παρουσίᾳ τοῦ Εἰσαγγελέως Γ. Μπένση καὶ τοῦ ὑπογραμματέως Ἡλία Γαβριᾶλ, ἵνα συσκεψάμενον ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἐξῆς ὑποθέσεως.

'Ο Νίκολαος Ἀμβράζης κατηγγέλθη ἐπὶ φόνῳ.

Συνεπείχ τῆς καταγγελίας ταύτης διετάχθη καὶ ἐνηργήθη τακτικὴ ἀνακρίσις κατὰ τὴν δίοδον τῆς ὄποιας ἐξεδόθη τὸ ὑπὸ ἀριθ. 712 ε. ε ἐνταλμα φυλακίσεως ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ Χ. Σοφιανοῦ, καὶ ταύτης περαιώθεισης, ὑποδαλῶν πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦτο ὁ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελεὺς τὴν σχηματισθεῖσαν δικογραφίαν διὰ τῆς ὑπὸ ἀριθ. 1498 ε. ε. ἐγγράφου προτάσεως του ἐξέθεσεν ὅτι προκύπτει μὲν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως, ὅτι ὁ κατηγορούμενος βαρέως ἔφερε τὴν πρὸ τοῦ γάμου του διακόρεσιν τῆς συζύγου του καὶ ὅτι ταύτην διὰ τοῦτο καὶ διὰ ἄλλους τινας λόγους μὴ διακριθεντας ἔβασανιζεν αἰκίζων περιφρονῶν οἵονει φυλακίζων ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἀλλ' αἱ περὶ τούτου ἐνδιέξεις συνδυαζόμεναι πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῶν ιατρῶν ἐπισκεψιμένων τὴν θανάτου σύζυγόν του καὶ μὴ δυνηθέντων νὰ διαγνωσωσι τὸ αἴτιον τοῦ θανάτου της ως ἐκ τῆς προχωρησάσης σήψεως, δὲν εἰσὶν ἐπαρκεῖς καὶ πρὸς στήριξιν δημοσίας κατηγορίας κατ' αὐτοῦ ἐπὶ φόνῳ, καὶ προέτεινε νὰ παύσῃ πρὸς καιρὸν τῆς περαιτέρω ποινικῆς καταδίωξεως κατὰ τὸ Ν. Ἀμβράζη ἐπὶ φόνῳ τῆς συζύγου του καὶ διατάξῃ τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπόλυτον τοῦ.

'Ακούσαν αὐτοῦ καὶ προφορικῶς ἐν Συμβούλῳ ἀναπτύξαντος τὴν προκατατεθεῖσαν πρότασίν του καὶ ἀποχωρήσαντος.

'Ιδον τὴν Δικογραφίαν.

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

'Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐνεργηθεῖσης ἀνακρίσεως προκύπτουσι τὰ ἐξῆς· ὁ κατηγορούμενος Ν. Ἀμβράζης καθὸ σπουδαστῆς τῆς Θεολογίας ἐσχετίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1877 μετὰ τοῦ πρώην ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως Κωνστ. Πλεζιώτου, ἐν Ἀθήναις τότε διαμένοντος, ὑπὸ τὸ πρόσχημα δὲ τοῦ φίλου εἰσερχόμενος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ κατώρθωσε καθ' ὃ εἶχε σύστημα πολλάκις οἰκογενειακὸν γενόμενον σκάνδαλον, νὰ ἐμπνεύσῃ ἔρωτα εἰς τὴν ἀνεψιάν του πρώην Σταυρουπόλεως Ἀνδριάσην· ἀποτέλεσμα δὲ τοῦ ἔρωτος τούτου ὑπῆρξεν ἡ τέλεσις γάμου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς οηθεῖσης ἀνεψιάς του πρώην Σταυρουπόλεως. Πλὴν μετὰ παρέλευτιν ὄλιγου ἀπὸ τοῦ γάμου του χρόνου, εἴτε διότι δὲν εἴρεν, ως ἔλεγε, τὴν σύζυγόν του παρθένον, (ὅπερ λίαν πιθανὸν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ βεβαιωμένον ἐκ τῆς ἀνακρίσεως, διότι αἱ προσαγόμεναι περὶ τούτου ἴδιοις οἵοις διμολογίαις τῆς συζύγου τοῦ κατηγορούμενού καὶ τοῦ θείου αὐτῆς εἶναι λίαν ἀμφίβολον ἢν ἀπορρέωσιν ἐξ ἐλευθερίας τούτων θελήσεως, ἡ ἀκριβέστερον, ὅτι ἐγείρονται

υπόνοιαι ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα συνετάχθησαν ὑπὸ τοῦ κατηγορούμενου ἐν σχεδίῳ, ἀντεγράφησαν δὲ καὶ ὑπεγράφησαν τὸ μὲν ὑπὸ τῆς συζύγου του, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ θείου αὐτῆς ὑπὸ κράτος τῆς βίας) εἴτε διότι, ὡς τινες μάρτυρες ἀναφέρουσι, μὴ λαβών ὅσην ἥλπιζεν ὅτι θάλασσῃ προῖκα ἢ ἄλλας λαβών ἐλπίδας κρείττονος ἀποκαταστάσεως καθ' ὃ εἰς ἀκρον τετυφωμένος μετημελήθη διὰ τὸν γάμον του, εἴτε τέλος ὡς ἄλλοι μάρτυρες βεβαιοῦσι διότι κορεσθεὶς ὑπὸ ἕρωτος πρὸς τὴν μετ' αὐτοῦ συνοικοῦσαν γυναικαδέλφην του Ραλοῦν (ὅπερ καὶ τὸ πιθανωτερον, ἀφοῦ ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις ἐδεβαίωσεν ὅτι ἡ γυναικαδελφός του αὐτὴ ἡδὶ διακεκορεμένη) καὶ ποθῶν νὰ συζήσῃ μετ' αὐτῆς, ὡς μόνον κώλυμα εἰς πραγματοποίησιν τοῦ πόθου του τούτου διέβλεπε τὴν συζύγον του· μετὰ παρέλευσιν λέγομεν ὄλιγου ἀπὸ τοῦ γάμου του χρόνου ἥρχισεν νὰ κακομεταχειρίζηται ὅχι μόνον τὴν συζύγον του, ἢν ἔγκλειστον ἐντὸς δωματίου τινος τηρῶν ἔδερε σκληρῶς καθ' ἐκάστην ἔνεκεν ἀσημάντων ὄλως καὶ ἀναξίων προσοχῆς ἀφορμῶν, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀνευ τινὸς ἀφορμῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν θείον τῆς συζύγου του, τὸν πρώην ἐπίσκοπον Σταύρουπόλεως, ὃν πλειστάκις ῥαπίσας καὶ ἐπανειλημμένως τοῦ οἴκου ἐκβαλὼν ἐν ὥρα νυκτὸς, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ δεινῶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τραυματίσας διὰ ῥάθδου, ἡνάγκασε νὰ ἀναχωρήσῃ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ μεταβῇ εἰς Ἀνδρον, τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του· μείνας δὲ οὕτως ἡ κατηγορούμενος ἀπόλυτος ἐν τῷ οἴκῳ κυρίος, ἐπέτεινεν εἰς τοσοῦτον βαθὺδον τὰς κατὰ τῆς συζύγου του κακώσεις, ὡστε συνεχῶς ἔκινει εἰς ἀγανάκτησιν τοὺς πλησίους τοῦ οἴκου του κατοικοῦντας, αὐτόπται δὲ μάρτυρες ἀμφοτέρων τῶν φύλων βεβαίουσιν οἱ μὲν ὅτι εἶδον πολλάκις τὸν κατηγορούμενον δέροντα ἀνευ τινὸς ἀφορμῆς τὴν συζύγον του, καὶ ὅτι προσδραμόντες εἰς βοήθειαν αὐτῆς ἐκτυπήθησαν καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ κατηγορούμενου, οἱ δὲ (καὶ οὕτοι εἰσὶ γυναικες) ὅτι πλέον ἡ ἀπαξὴ ἡ σύζυγος τοῦ κατηγορούμενου ἐπέδειξε πρὸς αὐτὰς τὸ σῶμα τῆς, ὅπερ ἡδὶ καταμέλανον ἐκ τῶν ῥαθδισμῶν, ἔτεροι δὲ ἐπίσης αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι τῶν γορεῶν φωνῶν τῆς συζύγου του μάρτυρες, ἀναμφισβητήτου δὲ ἀξιοπιστίας, βεβαίουσιν ὡσαύτως ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἔδερεν αὐτὴν δις καὶ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνηλεώς, καὶ ὅτι ἐπράττε τοῦτο εἰς συνήθεις καὶ ὠρισμένας ὅρας ἀφοῦ πρότερον προσέδενε ταύτην ἐπὶ τῆς κλίνης, ὅπως μὴ δύναται νὰ κινήται.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν περιστατικῶν τούτων προκύπτουσι βαρεῖαι ὑπόνοιαι, ὅτι ὁ θάνατος τῆς συζύγου τοῦ κατηγορούμενου, ὑγειοῦς πρὸ τοῦ γάμου της οὔστης, δὲν προηλθεν ἐκ φυσικῆς αἰτίας, ἀλλ' ὅτι ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς συνεχεῖς κατ' αὐτῆς κακώσεις τοῦ κατηγορούμενου συζύγου της, καὶ τὴν ἐν γένει τυραννικὴν καὶ ἀγροτικὸν πρὸς αὐτὴν συμπειφορὰν τούτου. Πλὴν ἐπὶ τῶν ὑπονοιῶν τούτων, ἀς, ὡς ὄρθως καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἐν τῷ προτάσει του ἀναφέρει, ἡ πρὸς βεβαίωσιν τῆς αἰτίας προτάσου θανάτου τῆς συζύγου του γενομένη ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τοῦ πτώματος αὐτῆς δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐνισχύσῃ, δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἐπιτυχῶς δημοσίᾳ κατὰ τοῦ κατηγορούμενου κατηγορίᾳ ἐπὶ προμεμελετημένῳ κατὰ τῆς συζύγου του φόνῳ, ἔνεκεν δὲ τούτου δέον νὰ παύσῃ πρὸς καιρὸν ἡ περαιτέρω κατ' αὐτοῦ καταδίωξις.

Διὰ ταῦτα

Παύει πρὸς καιρὸν τὴν περαιτέρω ποινικὴν καταδίω-

ξιν κατὰ τοῦ Ν. Ἀμεράζη ἐπὶ τῇ ἀποδιδόμενῃ κατ' αὐτοῦ πράξει.

Ἐδημοσιεύθη τὴν 13 Ἰανουαρίου 1879.

Τὸν κατὰ Ἀμεράζη πόλεμον ἀνέλαβεν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς κ. Λεβίδης, ὅμιλης δις μετὰ πάθους καὶ ὄρης ἐν μέσῳ πολλοῦ θορύβου κατὰ τοῦ τέως βουλευτοῦ Τσουμέρκων:

Λεβίδης. Τὸ βουλευμα τοῦτο καὶ κατὰ τὸν Νόμον καὶ κατὰ τὴν Νομολογίαν καὶ κατὰ τοὺς συγγραφεῖς εἰναι βούλευμα ἀθωωτικόν. Ἄλλ' ἐπιτρέπεται πλησίον τοῦ βουλεύματος τοῦ ἀθωωτικοῦ νὰ θέσω τὴν ἥτινα μου καὶ ἔγω καὶ πάντες οἱ μετεῖ διὰ νὰ γνωρίσητε τὰ μέσα ἐκεῖνα, ἀτινα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, ὅπως, κατόπιν καταθέσεων ὠρισμένων καὶ εὐρισκομένων ἐν τῇ δικογραφίᾳ, ἐπέλθη τοιοῦτο. Εἰναι ἐπιτετραμένον, κύριοι, ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ἀπὸ τοῦ ὅποιου πρέπει νὰ λέγηται ἡ ἀλήθεια θαρρόλεως, νὰ εἴπω ὅτι ἐγίνετο **χρῆσες ὅλων τῶν μεσων**, ἀτινα ἐλαύον χώρων ὅπως Εἰσαγγελεῖς καὶ Συμβούλιον ἐκδώσωσι τοιοῦτο βούλευμα ἀπέναντι τῆς κοινῆς φήμης, ἀπέναντι τῆς κοινῆς κραυγῆς, ἡτις ἡγερετο ὅταν αὐτὸς ἐφύνευε τὴν ἴδειαν σύζυγον, (θόρυβος).

*
Λεβίδης. Πρόκειται νὰ δικάσω ως δικαστὴς τῆς οὐσίας καὶ οὐχὶ τοῦ τύπου δύναμις νὰ εἴπω, ὅτι δὲν εἰναι δεκτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν σεμιγόνον αὐτὸν περίθελον, ως τὸν ὄντος μασεν ὁ ἵδιος, διότι φέρει ὅπισθεν αὐτοῦ ἐν βούλευμα, ὅπερ ῥητῶς καὶ καθαρῶς φέρει, ὅτι βαρεῖαι προκύπτουσιν ὑπύνοιαι, ὅτι ὁ θάνατος τῆς συζύγου δὲν προήλθεν ἐκ φυσικῆς αἰτίας, ἀλλ' ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς συνεχεῖς κατ' αὐτῆς κακώσεις τῆς συζύγου της. (θόρυβος) Γινώσκω ἀληθῶς ὅτι ἀλλὰ κοινοβούλια ἐδέχθησαν καὶ ἀνηλίκους· οὐτε δὲ Φώξη οὐτε δὲ Πίτη εἶχον συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος, ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ Κοινοβούλιον τῆς Ἀγγλίας. Διότι δὲ Φώξη ἡδὶ 19 ἔτῶν καὶ 4 μηνῶν, δὲ Πίτη ἡδὶ ὄλιγον πρεσβύτερος ἐκείνου. Ἡσαν ὅμως ὁμολογούμεναι αἱ μέγισται ἀρεται καὶ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων. Διὰ ταῦτα, ως δικαστὴς τῆς οὐσίας λέγω εἰς τὸν βουλευτὴν ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέλθῃ ἀπὸ τὰς πόλεις ἐκείνας.

Εἰς τὸν κ. Λεβίδην καὶ τοὺς κατηγόρους του ὅλους συλλήβδην ἀπήντησεν ὁ κατηγορούμενος ως ἔξτης:

Ἀμεράζης. Ἀξιότιμοι Κύριοι βουλευταί. Μολονότι ὁ ἀξιότιμος κ. βουλευτὴς Ἀττικῆς κ. Λεβίδης προηγούμενων ἐλάχιστος καὶ ἐλάχιστην, διῃ ἀφ' ἔσωτο, ἀλλὰ προκληθεῖς ὑφ' ἐνὸς ἐτέρου, δὲ ὁ ὅποιος κάθεται εἰς τὴν ἀριστερὴν πτέρυγα, καὶ τὸν ὄνομαζω, τοῦ κ. Καραπάνου, καὶ δύναμις νὰ τὸ ἀποδείξω, καὶ δὲν προσβάλλω κανένα ἀφοῦ τὸ ἀποδεικνύω. . . . (ψυθίρισμός) κ. Δεσποταῖς, εἰσθε ἐξαδελφος τοῦ κ. Καραπάνου, καὶ διὰ τοῦτο ἐνδικφέρεσθε· ἀλλ' ἡ βουλὴ ποὺν μὲ ἀποβάλῃ, πρέπει νὰ μὲ ἀκούσῃ. — Μολονότι, λέγω, δοσα εἴπεν δ. κ. Λεβίδης εἶναι ὅλως διόλου ἀσχετα πρὸς τὴν ἔνστασιν, ἡτις γίνεται κατ' ἐμοῦ, ἐγὼ σεβόμενος τὸν ἀξιότιμον κ. Λεβίδην, θὰ εἴπω ὄλιγας λέξεις, καθόσαν ἀφορῇ τὸ ἔμοι βούλευμα (θόρυβος).

Πιστεύω κ. Βουλευταί, δτι ὅλοι σχεδόν, ἔξαιρέσει
ὅλγων θὰ ἀνεγνώσατε τὸ ἐύαγγελικὸν μυθιστόρημα τοῦ
περιφήμου Βίκτωρος Ούγκω, τὸ ὄνομαζόμενον «Les mi-
sérables» ("Ἄθλιοι") καὶ θὰ παρακαλέσω τὸν κ. Δεσπό-
ταῖον νὰ μὴ μὲ διάκοπτῃ, καθὸ ἔξαδελφος τοῦ κ. Καρα-
πάνου, ἀλλὰ νὰ μὲ ἀκούνῃ.

Ἐκεῖ, κύριοι, εἰδέτε ὅλας τὰς περιπτείας καὶ ὅλας τὰς φάσεις τῆς κοινωνίας. Εἰδέτε τὸν δυστυχὴν Γιάννην Ἀγιάννη καὶ τὸν Γιακοτούραν. Τίς ἐξ ὑμῶν δὲν ἔκλαυσεν, ὅτι ὁ δυστυχὴς Γιακοτούρας κατηγορεῖτο διὰ πρόξεις τὰς ὄποιας δὲν ἔπραξεν; Καὶ μάλιστα, ἐπαρουσιάσθησαν καὶ μάρτυρες, ὁ Βρωμοσπητάκης καὶ ὁ Ψαθομάνας. Κύριοι, ἐγώ είμι ὁ Γιακοτούρας· σεῖς οἱ δικασταί καὶ Βρωμοσπητάκης καὶ Ψαθομάνας εἶναι οἱ ἔχθροι μου οἱ ἐνταῦθα, καὶ πρώτον ὄνομάζω τὸν κ. Καραπάνον.

Καραπάγος. Ἔγώ δὲν κάταδέχομαι . . . (θόρυβος).
Πρόεδρος. Δὲν σας ἐπιτρέπεται νὰ ἔρχεσθε εἰς πρωσ-
πικὰ (θόρυβος).

Αμβραζης. Διὰ νὰ ἐννοήσητε, κύριοι, ὅτι συκοφαντοῦντες θέλουσι γὰρ μὲν ἔξωσι τοῦ Βουλευτηρίου, ἀποτείνομαι εἰς τὴν σεβαστὴν μερίδα, τὴν ὁποίαν σέβομαι, διότι ἔχει μέγχαν σκοπὸν εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἴδιως πρὸς τὸν ἀξιότιμον Βουλευτὴν Μεσολογγίου καὶ ἀρχηγὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεως· ποίαν σχέσιν ἔχει ἡ ἐνστασίς τῆς ἡλικίας μὲ τὸ βούλευμα, τὸ ὄποιον ἐτυπώθη καὶ διενεμήθη σήμερον διαπάνη τοῦ χρυσοκανθάρου Καραπάνου;

Εἰς βουλευτής. Ὁταν βλέπητε, Κ. Πρόεδρε, τοιαύτας παρεκτροπάς, ὅφείστε νὰ τὸν ἀνακαλήτε εἰς τὴν τάξιν. (θύρων).

Πρόεδρος. Τὸν ἀνεκάλεσα. (*θέρυβος*).

•Αμεράξης. Ἀπὸ τούτου τοῦ βίηματος ἤκουσα τὴν λέξιν Χρυσοκάρθαρος προχθὲς καὶ διὰ τοῦτο ἐνόμιζον δὲ εἰχον τὸ δικαιώματα νὰ τὴν εἴπω καὶ ἔγω.

Ο δυστυχής Γιαστούρας, Κ. βουλευτάι, θα κατεδικάζετο όφευκτως διὰ πρᾶξιν, τὴν ὅποιαν οὐδέποτε ἔπομεν, ἐὰν ἡ ἀρετὴ τοῦ Γιάννη Ἀγιάννη δὲν ἦθελε συγκινηθῆ, καὶ σώσῃ τὸν δυστυχῆ κατηγορούμενον. Θὰ κατεδικάζετο ἀναμφιθόλως. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην εὑρίσκομαι καὶ ἐγὼ σήμερον καὶ σᾶς παρακαλῶ καὶ σᾶς ἔξορκίζω εἰς τὴν εὐσυνειδησίαν σας ν' ἀποβάλλητε πᾶν ὅ, τι ἐνετυπώθη εἰς ὑμᾶς ἐκ τῆς συκοφαντίας καὶ νὰ μὲ ἀκουσητε ως δικασταὶ κατὰ ταύτην τὴν στιγμήν.

Αύτοι οι συγγενεῖς μου, κύριοι, οἵτινες ἔγένοντο αἱτίοι τῆς κατηγορίας μου, αὐτά μοὶ ἔγραψαν πρὸ ἡμερῶν καὶ δύναμαι νὰ σᾶς ἀναγγώσω τὴν ἐπιστολὴν, «ὅτι σὺ ὑπῆρχες τὸ ἀθῶν θύμα καὶ ἐπέπρωτο σὺ μὲν νὰ πάθης ὅτι ἐπαθεῖς, ἡμεῖς δὲ νὰ περιφερώμεθα ως ἕρημοι πουλιά ἀνεπιστασίας. Τί ήμην, κύριοι, ὅταν κατηγορήθην; Φοιτητὴς πτωχὸς καὶ ἡναγκαζόμην νὰ φύλλω εἰς τὰς Ἐκκλησίας διὰ νὰ σπουδάσω, νὰ ἐκπληρώσω τὸν μέγαν μοσπόθιν τοῦ νὰ σπουδάσω ἐπιστήμην. Εὑρέθη, κύριοι, μία σπεῖρα κακούργων, ητις μὲ κατηγόρησε. Σᾶς παρουσιάζω τὸ πρόσωπόν μου, κύριοι, αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ δύνασθε νὰ ἐννοήσητε ἐξὸν ἡδύναμην ἔγω καὶ νὰ σκεψθῶ τους οὐτόν τι, δόστις φρικιαῖς αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς μόνην τὴν ἀνάμνησιν, ὅτι ἔγω ήμην ὁ κατηγοροθείς. Μὲ κατεδίωκον τότε, κύριοι, διάφορα πρόσωπα, τὰ ὅποια δὲν θέλω νὰ ὄνομάσω.

Δ. Ράλλης. Καλλήτερα να τα όνομάσητε.

Terec. Δὲν εἶναι ἀνάγκη, δὲν εῖσθε ὑποχρεωμένος.

ται. Κύριοι, ὅλοι ἐν γένει κατηγορήθηκεν. Δέη θέλω νὰ
ἔξιστω τὸ μηδαμινόν μου ὑποκείμενον πρὸς ἀλλα πρά-
σωπα κατηγορηθέντα, ἀλλ' ἀπλῶς θὰ ἀναφέρω πάρα-
δείγματα τῆς παλαιᾶς καὶ νέας ιστορίας ἐν τούτοις θὰ
μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς ἀναφέρω ὀλίγα παραδείγματα ἀν-
θρώπων κατηγορηθέντων.

Tirēç. Εἶναι περιττὸν, K. Ἀμβράζη.

Αμβραξης. Ὁλίγα, Κύριοι. Ἐνόσῳ ἔχη αὐτὸς ἁ
Σωκράτης, δὲν ἦτο ὁ κακοῦργος τῶν Ἀθηνῶν; δὲν τὸν
κατηγόρησαν ὡς κακοῦργον; Καὶ ὅχι μόνον τὸν κατηγό-
ρησκυν, ἀλλὰ καὶ τὸν κατεδίκασαν. Καὶ ἐν τούτοις, τῆς
μεγάλης αὐτῆς ἀρετῆς αὐτοὶ οἱ καταδικάσαντες αὐτὸν,
τῆς ἔστησαν ἀνδρίαντα. Ἀφίνω, Κύριοι, τὸν Ἀριστεῖδην
καὶ τὸν Φωκίωνα, καὶ ἔρχομαι εἰς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν
Χριστὸν, τὸν ὄποιον ὅχι μέγον κατηγόρησαν, ἀλλὰ καὶ
τὸν κατεδίκασαν εἰς θάνατον. Καὶ ἐν τούτοις σήμερον
300 περίπου ἔκατομμύρια ἀνθρώπων πίπτουσι πρηνεῖς
ἔμπροσθεν τοῦ σταυροῦ τοῦ κατηγορήθεντος καὶ ἀποθ-
νόντος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ.

Tiréc. Δὲν ἔγουν σγέσιν αὔτα.

Αμβράξης. Ἀρέ γε αὐτὸν τὸν Χρυσόστομον δὲν τὸν κατηγόρησαν; Δὲν τὸν κατηγόρησαν δι' 65 ἐγκλήματα; Τὸν κατηγόρησαν ώς φονέα, ώς μοιχόν, ώς πόρνουν καὶ τὰ παρόμοια. Καὶ σχι μόνον τὸν κατηγόρησαν, ἀλλὰ καὶ τὸν κατεδίκασαν εἰς ἔξορίαν. Λοιπὸν, ὅσοι κατηγοροῦνται δὲν εἶναι καὶ ἔνοχοι, διότι δὲν εἶναι δύσκολον νὰ κατηγορήσῃ τις ἡ νὰ ἀποδεῖξῃ τοῦτο. Καὶ προκαλῶ πάντα νὰ μοὶ ἀποδείξῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον, ἀν ἐγὼ ἔπραξα ἀπὸ τὰ φρικώδη ἔκεινα, τὰ ὄποια οἱ ἀντίπαλοι μου ἡθέλησαν νὰ φέρωσιν ἐν τῇ Βουλῇ σκοπίμως, διὰ νὰ μὲ ἔξωσταις ἔξ αὐτῆς.

Καὶ διατί θέλουν νὰ μὲ ἔξωσουν

Καὶ οὐτι τούτοις να μα συσσωστοῦν
Διότι ἡ πατρίς μου μὲ ἔστειλε μὲ τὴν ἐντολὴν οὐδὲν
νὰ ζητήσω, παρὰ μόνον νὰ φροντίσω νὰ ἐλαττωθῶσι τῶν
δυστυχῶν ἐκείνων χωρικῶν τὰ βάρη, τὰ ὄποια τοὺς βο-
τανίζουν ἀδιακόπως, καὶ οἱ ὄποιοι ἐν ᾧ ἐργάζονται ἀ-
διακόπως, ἐν τούτοις πεινοῦν καὶ γυμνοὶ περιφέρονται.
Καὶ ἐάν, κύριοι, ήθελετε ἔλθει εἰς αὐτὰ τὰ μέρη τὰ
ἰδικά μας, ηθελεν σᾶς κάμει φρικτὴν ἐντύπωσιν, διότι
οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι δὲν εἰγιαὶ συνταγματικοὶ πολεῖται,
διότι ἑκτὸς τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος, ἑκτὸς τοῦ
βασιλέως, ἀναγκαζονται γ' ἀναγγνωρίζωσι καὶ ἀλλον αὐ-
θέντην, τὸν Καραπάνον, ὁ ὄποιος ἐπικαθεται ἐπὶ τῆς ῥά-
χεως των καὶ ἐκμαζεῖ ως βδέλλα τὸ αἷμά των. Δι' αὐτὸ-
θέλουν νὰ μὲ ἐξώσωσιν καὶ ἐπικαλοῦμαι τοῦ Κ. Ἀρχη-
γοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ τῆς Βουλῆς ὀλοκλήρου τὴν
εὑσυνειδησίαν. Εἶχαν πράγματι εἴμαι ἐνηλικίς νὰ μὲ ἐξώσηρη
ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐάν ὅμως ὅχι, ἃς σκεφθῇ καλῶς, διότι
ἐν ᾧ εἴμαι ἐνηλικίς μὲ ἐξώση ὡς ἀνήλικα, τότε ἡ κοινω-
νία, ἡ ὄποια θὰ μὲ βλέπῃ ἐνήλικα, θὰ ἐκτιμήσῃ πολὺ¹
καλὰ τὴν ψήφον τῆς Βουλῆς, ιδίως τῶν ψηφισάντων.

Ζυρομαλάς. Ποιος ἔχει μεγάλα κτήματα εἰς τὴν ἐ-
παρχίαν σας;

Αιμιδράξης. Ό Καρπανός—Κύριοι, ένώπιόν σας εί-
μαι κατηγορούμενος, σες είσθε οι δικαστάι μου· ἀλλὰ και
ώς δικαστάι ὄφειλετε νὰ μὲ ἀκούσητε προηγουμένως και
υπότηπν νὰ χάμετε ὅ.τι σας λέγει ἡ συνείδησή σας.

Θὰ σᾶς διηγηθῶ μίαν περίπτωσιν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ζήτημα τοῦτο περὶ τῆς ἔξωσεως, διότι σᾶς θεωρῶ πατέρας τοῦ "Ἐθνους καὶ ἔγώ εἰμι πατήρ τῆς ἐπαρχίας μου καὶ πατήρ τοῦ ἔθνους μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης καὶ ὁφειλετε υἱὸς ἀκούσατε. "Οτε ἐνηργοῦντο αἱ ἐκλογαὶ ἐν τῇ

Ξπαρχία μου, μ' ἐκάλεσεν δὲ κ. Καραπάνος καὶ μὲ εἶπε, πρόσεσε νὰ εἰσαι μαζί μου ἢ ἄλλως θὰ σὲ καταπολεμήσω.

Καραπάνος. Ψεύδος ἀναιδέστατον.

Αμβράζης. Εκεῖνος δοτις θὰ ἐναντιώθῃ εἰς τὸ ἔλαχιστον θὰ τιμωρηθῇ παρ' ἐμοῦ, διότι εἴμι ἐκατομμυριούχος.

Πρόδεδρος. Περὶ τῆς ἡλικίας πρόκειται.

Φωτήλας. Μὴ τὸν ἐμποδίζετε νὰ ὀμιλήσῃ. (Θόρυβος)

Αμβράζης. Εὖν, Κύριοι, μὲ διακόπτητε, δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ ὀμιλήσω. Τὴν ἡλικίαν τὴν ἔχω διότι δυστυχῶς ἡ ἔνστασις τῶν ἐνισταμένων δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Ἐπομένως δὲν δύναται νὰ μοι ἐλαττώσῃ τὴν ἡλικίαν, ἀρδοῦ ἢ παρουσία μου γεγονούται τῇ φωνῇ μονονούχῃ κράζει διὰ φέρω 31 ματίους ἢ μαρτίους διότι εἴμαι τὸ θῦμα. Τὴν ἡλικίαν τὴν ἔφεραν ως πρόφρασιν οἱ ἐναντίοι μου, διότι θέλουν ἐξ ἀπαντοῦς νὰ μὲ ἀποβάλουν ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔπρεπε νὰ γείνη, διότι εἴναι ἀδίκον καὶ τὴν ἀδίκιαν πρέπει νὰ τὴν καταπολεμήσῃ Βουλή. Εὖν ἔγώ, κύριοι, εἴμαι πράγματι ἔνοχος, ἃς ἀποδείξουν τὴν ἔνοχήν καὶ τότε ἔγώ πρώτος νὰ πάθω ἀν ὅμως δὲν εἴμαι ἔνοχος, ὅπως δὲν εἴμαι, τίς θὰ δυνηθῇ νὰ καταψήφισῃ κατ' ἐμοῦ;

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ.

Διὰ τῆς ἀποτυχίας τοῦ κ. **Φιλήμονος** ὡς βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἔχήρευσεν ἡ θέσις τοῦ Ἐφόρου τοῦ Βουλευτηρίου, ἐπομένως τοῦ **Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς**. Λέγομεν ἔχήρευσεν, ἀν καὶ ὁ Ἐφόρος δὲν εἴναι ἰσόδιος, ἀλλ' αἰρετός, ἐπομένως ὁ κ. Φιλήμων ἡδύνατο νὰ ἐκλεχθῇ Βουλευτής, χωρὶς νὰ ἐκλεχθῇ καὶ **Ἐφόρος**. Ἄλλ' ἡ ἀπὸ ἔξαετίας, ἀν δὲν ἀπατώμεθα, ἐργασία τοῦ κ. Φιλήμονος ὡς Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης εἴναι τοιαύτη, ὥστε δικαίως ὁ φόρος τῆς κοινῆς γνώμης νομίζομένου τούτου ως αὐτόχρονα **Ιδρυτοῦ** τῆς σπουδαιοτέρας καθ' ὅλον τὸ Κράτος καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἀντολὴν δημοσίας Βιβλιοθήκης, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ διπλή γνώμη μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἐθνους, εἴτε συμπαθούντων εἴτε μὴ εἰς τὰ πολιτικὰ φρονήματα τοῦ κ. Φιλήμονος, εἴτε ἐκ τῆς πτέρυγος εἰς ἣν οὔτος θὰ ἐτάττετο ἡ ἐξ ἐκείνης καθ' ἣς οὔτος θ' ἀντετάσσετο, ὥστε δικαίως ὅλοι τὴν ἀποτυχίαν του ως Βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἔθρηνται καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν ἔνος τῶν ἔγκριτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου μελῶν διὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν μεγάλην πολιτικὴν ἀγωγήν του καὶ τὴν καθόλου φιλελεύθερον πορείαν του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς ἡ τὰς προόδους μετὰ φίλτρου εἰδίκου παρακολουθοῦμεν καὶ οἱ τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν κάτοικοι, διότι τὴν νομίζομεν ἐκ τῶν δροσερωτέρων πηγῶν τῆς διαχονητικῆς ἀναπτύξεως, ἐν τόπῳ ἔνθα ἡ πνευματικὴ ἀτμοσφαίρα εἴναι τόσον ξηρὰ καὶ αὐχμαρὰ καὶ ἀνυδρος. Μετὰ τὸ Πανεπιστήμιον ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς ἦτο τρόπον τινα τὸ μοναδικὸν ὑδραγωγεῖον διὰ τοὺς ζῶντας καὶ πνευματικῶς.

***

Πρέπει νὰ σᾶς διατυπώσωμεν μερικοὺς ἀριθμοὺς ἵνα ἔννοησητε πόσον κολοσσαῖον εἴναι τὸ ἔργον ἐνὸς ἀτόμου

μὴ ἔχοντος νὰ διαθέσῃ περιουσίαν, ἀλλὰ ζῆλον ἀπειρον, ἵκανότητα θετικήν καὶ πολλὴν νοημοσύνην, δι' ἔργον τοῦ ὅποιου ἡ ἀξία ὑπερβαίνει σήμερον εἰς χρήματα τὰ **2,000,000** δραχμῶν.

"Οταν παρέλαβε τὴν Βιβλιοθήκην ὁ κ. Φιλήμων, ἡρθει τόμους 3,500

Τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν γράφομεν ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς ἀριθμεῖ, ἀν ἀγαπᾶτε, Τόμους **80,000**

"Ητοι ὁ κ. Φιλήμων διὰ μόνου τοῦ ζήλου, τῶν σχεσιών του καὶ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας του, ἥτις ἀπερόφροφη κατὰ τὰ πρώτα ἔτη ὅλας τὰς ἡμέρας του, ἀν μὴ καὶ τὰς νύκτας, ἐργασίας τὴν ὄποιαν μόνον αὐτὸς ἡδύνατο νὰ κάμη, παροιμιαδῶς ἀντέχων εἰς διανοητικοὺς μόχθους, χωρὶς νὰ στερηθῇ τοὺς διάδεικτους τοῦ περιπάτου, τῆς φαιδρότητος καὶ τοῦ Νέγρη του, κατόρθωσε νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Τόμους **76,500**, κατέχοντας χῶρον ἐν τῇ Βουλῇ ἐννέα μικρῶν καὶ μεγάλων δωματίων.

Οίκονομικοὶ πόροι πρὸς τὸ ἐπιβάλλον αὐτὸς ἔργον ἐχρησίμευσαν πρώτον μὲν αἱ δωρεαὶ τῶν ἀπανταχοῦ Ἐλλήνων, τὰς ὄποιας δι' ἴδιαζοντος ἡλεκτρισμοῦ, μυστηρίου ἴδιου του, προύκλειστε ὁ κ. Φιλήμων καὶ αἱ δαπανώμεναι 30,000 κατ' ἔτος δρ., ἀς ὡς Βουλευτής καὶ Ἐφόρος κατώρθωσε ν' ἀποσπάσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς, μὴ δαπανώσης πρὸ αὐτοῦ οὕτε τρισχιλίας δραχμάς.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων, ὄντως ἀμερικανικῶν δωρεῶν, διεκρίθησαν αἱ τῶν κ. κ. Κούπα, Βαλαρίτου, Διδό, Δόσιου, Παρίση, Μιχαήλ Μελά καὶ ἄλλων.

Καὶ ἡδη ὁ πλοῦτος τῆς Βιβλιοθήκης ὡς πρὸς τὰ Νοικιά, τὰς ὄποιας δι' ἴδιαζοντος ἡλεκτρισμοῦ, μυστηρίου ἴδιου του, προύκλειστε ὁ κ. Φιλήμων καὶ αἱ δαπανώμεναι 30,000 κατ' ἔτος δρ., ἀς ὡς Βουλευτής καὶ Ἐφόρος κατώρθωσε ν' ἀποσπάσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς, μὴ δαπανώσης πρὸ αὐτοῦ οὕτε τρισχιλίας δραχμάς.

Ο κ. Φιλήμων ἐπέστησεν ἴδιαζόντως τὴν προσοχὴν του πρὸς συγκρότησιν μοναδικῆς συλλογῆς ἐνδιαφερούσης εἰς τὴν πνευματικὴν ιστορίαν τοῦ Ἐθνους, ἥτοι ὅλων τῶν ἀπὸ Ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ 1833 ἐκδοθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων βιβλίων, εἵτε πλοῦτον, εἵτε ἐκ μεταφράσεων.

Συνέστησεν ἐπίσης Τμῆμα χειρογράφων, τῶν ὄποιαν ὁ πολυτιμότερος ἀδικίας εἴναι ὁ διπλωματικὴ Ἀλληλογραφία τοῦ Μιχαήλ Βόδα Σούτσου πρὸς τὸν περίφημον Gentz καὶ τοὺς ἄλλους πολιτικοὺς ἀνδρας τῆς Εὐρώπης.

Συνῆψε τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν ξένων Κυβερνήσεων καὶ Κοινοβουλίων καὶ ἡδη δι' ἀπλῆς ὀνταλλαγῆς, ἡμῶν ἐλάχιστα σχετικῶς προσφερόντων, λαμβάνομεν ὅλους τοὺς ἐπισήμους θησαυρούς ἔκεινων.

Κατήρτισε τὴν τελειοτέραν συλλογὴν καθ' ὅλην τὴν Αντολὴν καὶ τὴν Εὐρώπην τῶν Ἑλληνικῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, προσενεγκῶν αὐτὸς μόνος ἐξ ἴδιων **300** σώματα ἐφημερίδων διαφόρων.

Ἐσχημάτισε τελείων συλλογὴν τῶν Πρακτικῶν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Βουλῶν.

Συνέλαβε τὴν λαμπρὸν ἰδέαν τῆς συστάσεως Στρατιωτικοῦ Μουσείου τῶν ὅπλων καὶ τῶν στολῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγῶνος.

"Ἐπεισ τὸν μέγαν ἐκδότην τῆς Γαλλίας καὶ φιλέληνην Didot νὰ μάς προμηθεύσῃ βιβλία μὲ τὴν πρωτάκουστην ἔκπτωσιν τῶν 30 %, τοῦ Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης στον Επικήπονταν τῶν 30 %, τοῦ Εφόρου τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πανεπιστημίου κ. Μελετοπούλου κατορθώσαντος νὰ